Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Jaarrekening 2022 gemeente Duiven

Zaak- & documentnr. : Z/23/105262/ADV/23/201602600 **Opsteller** : René Borgardijn

Portefeuillehouder : J. Goossen **Afdeling** : Financiën&Belastingen

Telefoonnr : 0611385393

Samenvatting
Gemeente Duiven legt middels het jaarverslag en de jaarrekening 2022 verantwoording af over het gevoerde beleid van 2022. Het resultaat na bestemming is € 6.652.335 positief. Uit dit resultaat worden nog een aantal bedragen onttrokken om te storten in bestaande of nieuw te vormen reserves. Zo wordt er € 486.000 onttrokken ten gunste van de nieuw te vormen bestemmingsreserve Energietoeslagen, € 60.000 wordt onttrokken ten gunste van de bestemmingsreserve nieuwe wet inburgering. € 500.000 wordt onttrokken ten gunste van de bestemmingsreserve versnelling woningbouw. € 77.000 wordt onttrokken ten gunste van de nieuw te vormen bestemmingsreserve Onderwijsachterstandenbeleid. En € 100.000 wordt onttrokken ten gunste van de nieuw te vormen bestemmingsreserve Parkmanagement. Het resterende saldo ad € 5.419.335 kan worden toegevoegd aan de Algemene Reserve van gemeente Duiven. De bestemmingsreserve “Combinatiefuncties” wordt opgeheven en het resterende saldo € 41.509 wordt eveneens toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Beslispunten

1. Het saldo voor bestemming vast te stellen op € 5.544.887 positief.
2. Een bedrag van gesaldeerd € 1.107.448 aan de reserves te onttrekken zoals onder mutatie reserves is aangegeven.
3. De Jaarstukken 2022 vast te stellen.
4. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 486.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Energietoeslagen.
5. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 60.000 te onttrekken en toe te voegen aan de bestemmingsreserve nieuwe wet inburgering.
6. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 500.000 te onttrekken en toe te voegen aan de bestemmingsreserve betaalbare woningbouw.
7. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 77.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Onderwijsachterstandenbeleid.
8. Uit het jaarrekeningresultaat 2022 een bedrag van € 110.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Parkmanagement.
9. De bestemmingsreserve Combinatiefuncties op te heffen en het saldo ad € 41.509 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
10. Het restant resultaat van de jaarrekening ad € 5.419.335 toe te voegen aan de Algemene Reserve van de gemeente Duiven.

Aanleiding
Voor u liggen de conceptjaarstukken 2022 van gemeente Duiven. Op begrotingsbasis was al voorzien dat 2022 een goed financieel jaar zou worden. Het grootste effect wordt veroorzaakt door de incidentele winstnemingen in de grondexploitatie. Maar ook een incidentele grondverkoop, het onderwijsachterstandenbeleid, lagere kosten RSD voor re-

integratie, lagere investeringen in riool, een hogere Algemene Uitkering, een BTW-voordeel, een voordeel op de kosten voor nieuwkomers, lagere Wmo uitgaven, meer leges Omgevingsvergunningen en weinig uitgaven voor overheidsparticipatie dragen bij aan dit voordeel. Het jaarrekeningresultaat bedraagt derhalve € 6.652.335. Met het voorstel van beslispunt 10 komt de algemene reserve boven de vastgestelde grens voor 2022 uit waarmee de vastgestelde risico's volledig zijn afgedekt. De weerstandsratio en de solvabiliteitsratio ontwikkelen zich wederom positief en naderen de streefwaarden. De huidige financiële situatie is van voldoende niveau maar de structurele tekorten in het sociaal domein in combinatie met het ambitieniveau van de gemeente maakt dat het structureel meerjarig financieel beeld aandacht blijft vragen. Als het Rijk daadwerkelijk structureel middelen voor Jeugdzorg beschikbaar stelt dan zijn de prognoses voor 2023 en verder positief al blijft het evenwicht broos. Eventuele nieuwe ambities zullen dan ook goed moeten worden overwogen in de Voorjaarsnota 2023/meerjarenbegroting 2024-2027.

Ten opzichte van de najaarsnota is het resultaat van de jaarrekening ruim € 3,8 mln. positiever. De reden hiervoor zijn een aantal financiële voordelen zoals eerder al benoemd. Het grootste effect wordt veroorzaakt door de incidentele winstnemingen in de grondexploitaties (Seingraaf, Innofase en Graafstaete), een incidentele grondverkoop aan de Broekstraat, het onderwijsachterstandenbeleid waar ook uren in gedeclareerd konden worden, lagere kosten RSD voor re-integratie, lagere investeringen in riool door capaciteitsbeperkingen, een hogere Algemene Uitkering, een BTW-voordeel vanwege een hoger mengpercentage, een voordeel op de kosten voor nieuwkomers vanwege meer rijksgelden, lagere Wmo uitgaven vanwege een lager aantal cliënten in het laatste kwartaal, meer leges Omgevingsvergunningen door meer verbouwingen en weinig uitgaven voor overheidsparticipatie vanwege de nasleep van Corona.

De jaarstukken bestaan uit een programmarekening en een productenrekening. De jaarstukken worden conform planning en afspraken in de raadsvergadering van 27 juni behandeld. Aansluitend worden de vastgestelde jaarstukken vóór 15 juli ingediend bij Gedeputeerde Staten waarmee de gemeente voldoet aan art. 200 van de gemeentewet. De datum 15 juli is een voorwaarde om voor de begroting voor repressief toezicht in aanmerking te komen. Op dit moment is er nog geen accountantsverklaring beschikbaar. Die wordt conform de nieuwe werkwijze van de accountant pas afgegeven na vaststelling van de jaarstukken door de gemeenteraad. Het accountantsrapport (met de intentie tot het afgeven van een goedkeurende verklaring) is wel bijgevoegd.

Beoogd effect
Door het op- en vaststellen van de jaarrekening wordt aan een aantal wettelijke vereisten voldaan:

- Gemeentewet (art. 200)
- BBV (diverse artikelen)

In de jaarrekening (programmarekening) wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar op basis van de W-vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat hebben we niet bereikt?
- Wat heeft het gekost?

Per programma wordt een resultaat voor en na bestemming gepresenteerd. In het kort wordt ingegaan op het resultaat voor- en na bestemming. Naast de verplichte paragrafen wordt een financiële rekening gepresenteerd, met daarin het saldo en het resultaat per programma.

Planning
De jaarstukken worden in de raadsvergadering van 27 juni behandeld. Daarmee voldoet de gemeente aan art. 200 van de Gemeentewet die voorschrijft dat de vastgestelde jaarrekening inclusief jaarverslag voor 15 juli moet zijn verzonden aan Gedeputeerde Staten. Voor die datum is de accountantsverklaring ook beschikbaar.

Beoogd effect
Het college legt door middel van het jaarverslag en de jaarrekening 2022 verantwoording af over het gevoerde beleid in 2022.

Argumenten
1.1 De jaarstukken en de voorjaarsnota liggen niet tegelijkertijd ter besluitvorming voor.
Mede dankzij het ingezette verbetertraject van de financiële functie is het ook dit jaar gelukt de jaarstukken op tijd af te ronden. Daardoor kan de jaarrekening in de raadsvergadering van 27 juni worden vastgesteld en ligt deze niet tegelijkertijd met de Voorjaarsnota ter besluitvorming voor. Waar eerder in dit jaar de jaarrekening 2022 van 1Stroom snel werd afgerond heeft nu ook de jaarrekening van Duiven een vlotte doorlooptijd gehad. De accountantscontrole startte ongeveer anderhalve maand eerder dan vorig jaar. Dankzij de nodige extra inspanningen van de organisatie is het gelukt om het dossier tijdig klaar te hebben. Door de complexiteit van de materie en capaciteitsgebrek bij de accountant heeft de controle uiteindelijk toch meer tijd gekost.

De teksten voor de programma's waren bijna allemaal op tijd klaar en zijn inmiddels ook allemaal met de portefeuillehouders doorgenomen. In de teksten bij de speerpunten zijn doel en toelichting gekopieerd uit de programmabegroting 2022. Dat zijn teksten uit najaar 2021.Vervolgens is daar het onderdeel bereikt/niet-bereikt aan toegevoegd om de voortgang in 2022 te duiden en de informatie te actualiseren.
De gemeente wordt jaarlijks geconfronteerd met aanvullende controle-eisen veroorzaakt door nieuwe controlemaatregelen vanuit de richtlijnen voor de jaarverslaglegging. Dit legt een groot beslag op de afdeling Financiën & Belastingen. Goede communicatie en tijdige afstemming met de accountant heeft ertoe bijgedragen dat de verwachtingen en opvolging tijdig gemanaged zijn.

1.2 Er is een positief resultaat.
Het resultaat van de jaarrekening bedraagt € 6.652.335 positief. In de ramingen was na de Najaarsnota een positief eindsaldo van € 2.840.275 verwacht. In de jaarrekening worden de grote verschillen toegelicht.

4.1 Voor de uitbetaling van energietoeslagen dienen gelden te worden gereserveerd.
In 2022 zijn de gasprijzen enorm gestegen. Om de inwoners tegemoet te kunnen komen heeft het Rijk de gemeenten gelden beschikbaar gesteld om een zogenoemde energietoeslag te kunnen betalen. Inwoners die kunnen aantonen dat zij door de hoge energieprijzen in de problemen komen en tot 120% van het minimumloon verdienen kunnen hierop aanspraak maken. Via een amendement is deze regeling uitgebreid tot inwoners die tot 150% van het minimumloon verdienen. In de decembercirculaire zijn door het Rijk voor de uitbetaling van deze energietoeslag (tot 120%) in 2023 al voorschotten verstrekt voor een bedrag van € 486.000. De gemeente heeft in 2022 alleen toeslagen ter compensatie van energiekosten in dat jaar betaald. Om het beschikbaar gestelde bedrag van € 486.000 ook in 2023 beschikbaar te hebben dient hiervoor een bestemmingsreserve te worden gevormd. In 2023 zal dan naar aanleiding van de uitbetaalde energietoeslagen een onttrekking uit deze reserve volgen.

5.1 Voor de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering worden gelden gereserveerd.
De gemeente heeft in 2022 extra geld ontvangen om te kunnen voldoen aan alle taken die vanuit de wet Inburgering worden opgelegd. Vanwege ziekte en capaciteitsgebrek is hier in

2022 geen gevolg aan gegeven. Om volgend jaar een inhaalslag op dit gebied te kunnen maken storten we de overgebleven gelden ad € 60.000 in de bestemmingsreserve ‘Nieuwe Wet Inburgering’.

6.1 Incidentele grondopbrengst kan gebruikt worden voor betaalbare woningbouw.
In 2022 zijn er gronden verkocht. Om de opbrengst ad € 500.000 van de verkoop gronden Broekstraat – ruilgronden verwerving gronden bedrijventerrein Centerpoort-Noord 2 in de komende jaren te kunnen inzetten voor de realisatie van betaalbare woningbouw wordt het bedrag in de bestemmingsreserve ‘Betaalbare woningbouw’ gestort. Ter dekking van plannen die hiervoor worden voorgelegd kan dan aanspraak worden gemaakt op deze gelden.

7.1 De gelden voor Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) worden opzij gezet.
Het Rijk rekent iedere vier jaar de SPUK onderwijsachterstandenbeleid met gemeenten af. Voor de periode 2019-2022 mag volgens de regels de helft van de middelen die we ontvangen in 2022 worden overgeheveld naar de nieuwe periode 2023-2026, indien niet alle middelen zijn opgemaakt. Ook voor onze gemeente waren deze middelen nog in de begroting aanwezig. Deze willen we graag de komende periode inzetten voor nieuw OAB beleid. Verzocht wordt om uit dit resultaat een bestemmingsreserve onderwijsachterstanden te creëren groot € 77.000 om er voor te zorgen dat de middelen die bedoeld zijn voor bestrijding onderwijsachterstanden alsnog voor dat doel uitgegeven kunnen worden.

8.1 Parkmanagement zat ten onrechte in de exploitatie opzet van Seingraaf.
Bij de verkoop van gronden op het bedrijventerrein Seingraaf, wordt per verkochte m² € 1 gereserveerd voor parkmanagement. Parkmanagement is opgezet en geïnitieerd door samenwerking tussen gemeente en bedrijven. In totaal is er voor 11 hectare (110.000 m²) verkocht. Dit betekent dat er € 110.000 beschikbaar is voor parkmanagement op Seingraaf. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) mogen deze gelden niet meer als kosten in de exploitatie -opzet van een complex worden opgenomen. Bij afsluiting van een complex kwam dit bedrag dan vrij als winstneming en konden de gelden worden besteed. Door deze regelwijziging valt het bedrag nu tussentijds vrij in het resultaat. De verliesvoorziening voor het complex Seingraaf is hierdoor ten opzichte van vorig jaar sterk verminderd.
Voorgesteld wordt het bedrag van € 110.000 te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve ‘Parkmanagement Seingraaf’. Uit dit bedrag wordt het opstarten van de parkmanagementorganisatie bekostigd, alsmede de uitrol van de activiteiten. De activiteiten staan in het teken van duurzaamheid, verbetering, kostenbeheersing, ruimtebeheersing en gemak voor ondernemers en arbeid. De samenwerking tussen werkgevers en gemeente moet zorgen voor een gezond economisch, werk- en leefklimaat.

9.1 De kosten kunnen worden opvangen in de reguliere exploitatie
Op basis van een toezegging aan de raad om met een stofkam door de bestemmingsreserves te gaan, zijn in 2021 de reserves beoordeeld. Voor deze beoordeling is gebruik gemaakt van een aantal spelregels/criteria die zijn vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen. Op basis van die beoordeling is voorgesteld de bestemmingsreserve Combinatiefuncties op te heffen. Het risico waarvoor deze reserve was gevormd heeft zich niet voorgedaan. Daardoor is de noodzaak voor deze reserve verdwenen.

10.1 Het saldo van de reserves is op niveau.
Alle Bestemmingsreserves hebben een niveau waarmee het beoogde doel kan worden bereikt of zijn geblokkeerd op een vastgesteld bedrag. Het eindsaldo van de Algemene Reserve zit (zonder de storting van het resultaat van deze jaarrekening) boven de in de begroting 2022 vastgestelde bovengrens van € 9,0 miljoen. Als het saldo van de Algemene Reserve boven de vastgestelde bovengrens uit komt is dit een extra buffer voor het opvangen van risico’s die zich voordoen. De risico’s in de paragraaf Weerstandsvermogen

zijn geactualiseerd en zullen in de meerjarenbegroting 2024-2027 opnieuw worden beoordeeld. Benadrukt dient te worden dat het hier gaat om eenmalig geld waarmee geen structurele (nieuwe) zaken kunnen worden opvangen. Gezien de ontwikkelingen in de Voorjaarsnota van 2023 zullen in de nabije toekomst een aantal onttrekkingen uit de Algemene Reserve moeten worden gedaan om mogelijke tekorten te kunnen afdekken. In onderstaande tabel is het saldo van de jaarrekening al toegevoegd in de stand per 1-1-2023.

1-1-2023	€ 20.105.033

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Financiële paragraaf
Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van deze jaarrekening te storten in de Algemene Reserve. In het kader van duurzaam financieel beleid moet gezorgd worden voor een Algemene Reserve waarmee het gemiddeld gewogen risico kan worden opgevangen. Indien besloten wordt het positieve saldo in de Algemene Reserve te storten dan komt deze boven de vastgestelde bovengrens.

Participatie en communicatie
De conceptjaarstukken zijn in de auditcommissie behandeld.

Intergemeentelijke samenwerking
Niet van toepassing.

Bijlagen

201602604 Raadsbesluit
201613345 Jaarstukken 2022

Duiven, 24 mei 2023.

Burgemeester en wethouders van Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester